"De Wekker", juni 1950, 4e jaargang, nummer 4.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

4e Jaargang - Juni 1950 - Nr 4

WERKPLAATS EN KANTOOR — WETENSCHAP EN KUNST

"DE WEKKER"

MAANDBLAD VAN DE VERENIGING VAN R.D.M.- EN N.W.-PERSONEEL "WEK"

Adres voor mededelingen aan de redactie: B. BESTERVELD, Vestastraat 23, Rotterdam-Z.

Rotterdam - Ahoy

Met deze tentoonstelling, die 15 Juni j.l. door H.M. de Koningin werd geopend en tot 15 Augustus a.s. zal duren wordt het feit herdacht van het herstel van de Rotterdamse haven en industrie. De bedoeling is weer te geven waartoe Rotterdam, na de jongste oorlog, weer in staat is.

Reeds in 1938 ontstonden plannen om bij de opening van de Maastunnel een grote tentoonstelling „Rotterdam 1941" te organiseren, doch de oorlog stak een spaak in het wiel. Enkele jaren geleden werd het plan opnieuw opgevat om in 1950 bovengenoemd feit te herdenken. Daartoe werd de medewerking gevraagd van de Rotterdamse bedrijven in de uitgebreidste zin. Die medewerking is op grote schaal verleend en zelfs menig Rotterdammer zal moeten erkennen dat er iets groots in onze stad tot stand gekomen is.

Het is dan ook voor jong en oud, man of vrouw, kortom voor iedereen, onverschillig welk beroep men uitoefent, alleszins de moeite waard om er een kijkje te gaan nemen en speciaal de jeugd zal er zijn hart kunnen ophalen.

Ik zeg daar zo „een kijkje te gaan nemen", doch dat betekent een kijkje dat wel een dag en avond in beslag neemt wil men alles, en dan nog betrekkelijk vluchtig, bekijken, terwijl men niet tegen een beetje vermoeienis moet opzien. De terreinen zijn zeer uitgestrekt, ze beslaan een groot deel van Dijkzicht, een groot deel van het Park en de Parkkade! Daarbij komt nog dat men hier en daar wat trappen moet klimmen, waar tegenover staat dat men ruimschoots de gelegenheid vindt om op een bankje in een prachtig aangelegde omgeving even te rusten; ook voor de verzorging van de inwendige mens is op vele plaatsen gelegenheid.

Het is niet te doen om alles wat er alzo te zien is hier te beschrijven, want daarvoor zou een aantal exemplaren van onze Wekker nodig zijn. Evenwel kan gezegd worden dat wat betreft de grote bedrijven de R.D.M. ruimschoots haar medewerking heeft verleend, al is dit voor niet-ingewijden niet overal zichtbaar.

We weten natuurlijk allen dat het in de plaatwerkerij zo fraai vervaardigde model van ons Prins Bernhard dok met het door de leerschool N.W. vervaardigde model van de Willem Ruys op deze tentoonstelling een waardige plaats inneemt en daar zeker de aandacht zal trekken; ook dat de commandobrug van de bij ons voor de K.R.L. in aanbouw zijnde nr 239 en een passagiershut voor dit schip daar door ons geëxposeerd worden.

Daarbij komen dan nog de door ons opgestelde schroefas met krukas die op de Parkkade draait; modellen van een bemanningsverblijf aan boord van een schip zoals dit circa 40 jaar geleden en zoals dat nu gemaakt wordt, waarmede de voor-uitgang in de zorg voor de bemanning wordt aangetoond; een „blauwdruk" van 20 x 7,5 meter van het lijnenplan van de Nieuw Amsterdam; enz.

Andere grote bedrijven zijn niet achter gebleven en evenmin de Rijks- en Gemeente - instellingen; alle geven ons een dui-

delijk beeld van hetgeen waartoe men op het ogenblik in staat is.

Wil dit alles echter voor ons van waarde zijn dan dienen wij rustig en met de nodige aandacht alles te bezien en er wat tijd voor te nemen, want dan alleen zal men er veel kunnen leren en er ook geestelijke ontspanning kunnen vinden. Voor velen zal de betrekkelijk hoge toegangsprijs van *f* 1,50 wellicht een bezwaar zijn, doch men dient ook te bedenken dat er meer te zien, te leren en te genieten valt dan b.v. van een „bioscoopje", waarvan we in de regel alleen maar armer en niets wijzer worden.

Laten wij, W.E.K.-leden, niet verzuimen minstens één keer deze tentoonstelling te bezoeken, ik verzeker U dat U daarvan geen spijt zult hebben en het verlangen in U zult voelen opkomen zelfs meer dan eens te gaan. Gaan we in groepsverband, dan kunnen we nog profiteren van de reductie die dan op de toegangsprijs wordt verleend. Dus allen op naar :

ROTTERDAM-AHOY ! !

Beste soldaten,

Langzaam maar zeker nadert het tijdstip waarop we voor goed onze correspondentie moeten beëindigen. Nog enkele maanden resten ons van het officiële afscheid van „*In de voorste linie*", ons contacthoekje, waardoor we menig gezellig uurtje samen hebben kunnen praten. Al was het maar een schriftelijk gesprek, dikwijls hadden we het gevoel alsof we naast elkaar stonden als we het hadden over allerlei dingen. Het was altijd weer interessant om te vernemen wat er in Indonesië gaande was. De vele moeilijkheden, waarmee jullie te kampen hadden en de lastige karwijtjes die moesten worden opgeknapt gaven ons een beeld van het soldatenleven in het tropenland.

De brieven die wij nu nog ontvangen spreken alleen nog maar over het wachten op inscheping, andere vertellen dat er weer gelukkigen zijn die zich op weg naar huis bevinden. Ja, nog enkele maanden en dan zullen jullie Indonesië hebben verlaten, dan zal er een eind komen aan een moeilijke dienstperiode, aan een lange scheiding van familie, vrienden en bekenden, dan zal er blijdschap wezen om de terugkeer in het vaderland en zullen we hier allen medehelpen de zorgen, die jullie dan nog omringen, op te lossen.

Nog even geduld; zet je schrap en hou je taai. De laatste loodjes wegen altijd het zwaarst, maar straks is het jullie beurt.

Bekende en onbekende vrienden, het ga jullie goed.

Jullie correspondentievriend
B.B.

HET ROER OM

Het is lang geleden dat wij de laatste keer in „De Wekker" schreven : drie maanden. Het is dus moeilijk om de draad van ons betoog weer op te vatten, omdat vele lezers vanzelfsprekend vergeten zijn waar het in Maart is geëindigd.

Wij hadden het over het vraagstuk van het menselijk lijden. Dat kwam naar aanleiding van een gezagskwestie. Wij gingen er namelijk van uit dat in *iedere* vorm van samenleving er een crisis ontstaan kan tussen degenen die het gezag dragen en degenen die aan een bepaald gezag onderworpen zijn. Ook al zouden wij mensen het gezag op ieder punt van het menselijk leven zelf hebben gekozen, dus b.v. ook in het bedrijfsleven, ook dan nog zouden er conflicten kunnen ontstaan en zou er onrechtvaardigheid kunnen voorkomen. De vraag rees dus : wat moet de mens doen als hij, na *alles* geprobeerd te hebben om het onrecht tegen te gaan, toch tegenover het onrecht komt te staan ?

Daarmede was de vraag gesteld over de betekenis en het waarom van het menselijk lijden. Want onrecht is maar een vorm van menselijk lijden. Heeft het leed voor de mens enige zin en dient het ergens voor ?

Toen we begonnen met het zoeken naar een antwoord op deze vraag, ontdekten we, dat het lijden niet *per se*, d.w.z. niet noodzakelijk, bij de mens hoort. Dat leert de dagelijkse praktijk.

Immers de mens verzet er zich helemaal niet tegen dat hij spontaan van de mooie en lieve dingen in het leven geniet; de man vindt het niet erg dat hij van een vrouw houdt en dat de moeder met geheel haar hart zich aan haar kleine schatten wijdt. Dat vindt iedereen mooi en..... normaal. En daarin hebben de mensen groot gelijk.

Maar diezelfde mensen verzetten zich wel spontaan tegen ziekte, oorlog, hongersnood, onrecht en ellende.

En ook daarin hebben zij groot gelijk.

Zij bewijzen echter hiermede dat al dit lijden blijkbaar niet bij hun natuur thuis hoort; dat het lijden eigenlijk een vijandelijke macht is; dat het lijden eigenlijk onmenselijk is en dat ze het daarom ontvluchten of trachten eraan te ontkomen.

Zover waren we de laatste keer gekomen.

Nu komt dus de *beslissende* vraag : waar komt dit lijden dan vandaan ? Als het niet noodzakelijk een eigenschap van de mens is, waarom lijden alle mensen dan en waarom gaan ze allen dood ?

Met deze beslissende vraag zitten we midden in de kwestie.

Om deze vraag goed te beantwoorden beginnen we met een voorbeeld uit het dagelijkse leven.

Stel U voor dat „ergens in Rotterdam" een gezin woont. Dit gezin is bijna ideaal. Er heerst een prettige verstandhouding tussen vader en moeder onderling, en ook tussen ouders en kinderen; zij zijn gevrijwaard van ziekte en tegenslag; kortom, het is een heerlijk gezin, waarin ieder tevreden is. Dat wil dus zeggen : in dat gezin benaderen de familieleden het ideale gezinsleven zo dicht mogelijk. Met andere woorden : zij benaderen zoveel mogelijk de *natuur*, omdat het tot het wezen van een gezin behoort dat de ouders van elkaar houden en de kinderen van hun ouders.

Maar, helaas, op een slechte dag raakt de vader aan de drank. Eerst één glaasje, twee, drie, enfin, na verloop van tijd verdrinkt hij de helft van zijn weekgeld. Er komt grote misère in dat huishouden. Niet alleen is er geen geld meer om de noodzakelijke dingen te kopen, maar — wat veel erger is — er ontstaat onenigheid, afkeer, er komt een verschrikkelijke stemming thuis. In plaats van de hartelijke liefde tussen de echtgenoten ontstaat er verwijdering; in plaats van het vertrouwen tussen vader en kinderen groeit er achterdocht en vermindert de sympathie zienderogen. In plaats van het eens bestaande geluk komt er ongeluk. Hoe kwam dit ? *Niet vanzelf*. Niet uit de natuur van die mensen, want het was een *goed* gezin, een gezin dat het natuurlijke ideaal zo dicht mogelijk benaderde.

Het ongeluk kwam omdat de vader verkeerd deed. Dat was niet nodig geweest. Hij had zich moeten verzetten tegen de neiging om zich aan eigen genotzucht te buiten te gaan. Hij had geen egoist moeten zijn.

De gevolgen ? Was hij alléén het slachtoffer van zijn drankzucht ? Helaas niet. Ook zijn vrouw en zijn kinderen lijden er verschrikkelijk onder, zij komen — buiten hun schuld — veel, zeer veel te kort in hun menselijk geluk. Buiten hun schuld lijden zij.

Hier zien wij in het klein waar de oorzaak ligt van *al* het menselijk lijden.

Onze conclusie is voorlopig : ten eerste, dat het lijden in al zijn vormen niet vanzelf ontstaan is, niet automatisch volgt uit de menselijke natuur.

Ten tweede, dat als de mens verkeerd doet, hij daardoor *op één of andere wijze* het lijden veroorzaakt, minstens voor *andere* mensen en ten derde, dat wij mensen zo met elkaar zijn samengegroeid en in het leven verbonden, dat iedere misstap *altijd* leed veroorzaakt voor *andere* mensen, die zelf wellicht onschuldig zijn.

Als de vader wordt veroordeeld, lijden vrouw en kinderen onschuldig onder zijn gevangenisstraf. Als de moeder haar gezin verwaarloost, komen haar onschuldige kinderen een goede opvoeding tekort. Als een mens driftig is, lijdt zijn omgeving eronder.

Het mensdom is één grote familie.

Zou dan misschien onze Vader, de Vader van geheel de mensheid verkeerd hebben gedaan ? Heeft Hij een fout gemaakt en is daaruit in de eerste plaats alle misère en onrecht ontstaan ?

Dit is stof genoeg voor een volgende keer.

Wie het lijdensvraagstuk weet op te lossen, die weet wat het mensenleven waard is. Die alleen kan in deze verziekte maatschappij het roer omgooien, omdat hij alleen weet waarheen er gekoerst moet worden.

Tot Juli dus !

„UW WIL GESCHIEDE"

Onze toneelgroep voerde 20 Mei j.l. voor de vierde maal voor W.E.K. het toneelstuk „*Uw wil geschiede*" op. Ditmaal vond dit plaats in Ons Huis en evenals de vorige keren was de zaal goed bezet. Ondanks het feit dat de toneelgroep met dit stuk steeds veel succes heeft geoogst zag het bestuur deze opvoering met spanning tegemoet, daar er drie rollen, waaronder een hoofdrol, door andere spelers zouden worden vertolkt.

Laatstgenoemden gaven echter blijk hun spel goed te beheersen, trouwens, alle spelers bleken ten volle berekend voor hun taak en al zullen enkelen, die het spel met critische ogen hebben gevolgd, misschien iets aan te merken hebben, het feit blijft bestaan dat de bezoekers van het begin tot het einde in ademloze spanning het drama hebben gevolgd en menigeen zijn ontroering niet meer meester was.

Ook het technische gedeelte, het nabootsen van de bliksem en de brand, was weer àf.

Een hartelijk, dankbaar en langdurig applaus gaf ha het slot op ondubbelzinnige wijze te kennen dat de leden het spel in bijzondere mate waardeerden.

Tot besluit van de avond betuigde de voorzitter van de toneelgroep, de heer Spek, met welgekozen woorden zijn dank aan de regisseur, de heer Spijkers, voor de sublieme wijze, waarop hij het stuk ten tonele had gevoerd.

Op een vraag aan een lid om zijn mening over de opvoering van „*Uw wil geschiede*" weer te geven werd kort, maar juist geantwoord : „Zeldzaam mooi". Zo wàs het ook. Het was een avond om niet licht te vergeten.

Met grote belangstelling zien we een volgend optreden van onze toneelgroep tegemoet.

v.d. B.

AAN OUDERS TER OVERDENKING

Het kweken van door en door bekwame arbeiders is een onderwerp dat in de belangstelling van velen staat.

Uit hen die dit onderwerp raakt wil ik één groep lichten en van de vele zijden die het onderwerp heeft er één nader bekijken.

Die ene groep wordt gevormd door ouders, voogden en degenen die leiding moeten geven bij de keuze van het beroep dat de jongen, die straks de lagere school verlaat, zal moeten kiezen.

Het punt dat nader bekeken zal worden is de vraag : Welk beroep ?

Wanneer jongens de lagere school gaan verlaten wordt de vraag, — zo die al niet eerder in de belangstelling heeft gestaan — „*Wat moet mijn zoon worden ?*" dringend. Het ligt voor de hand dat dan dikwijls een keuze gedaan moet worden uit de beroepen die men kent of uit beroepen waarvan men een bepaalde zijde aantrekkelijk vindt.

De combinatie „aanleg + mogelijkheid" is voor een niet deskundige moeilijk onbevooroordeeld te onderzoeken. Toch is deze combinatie de grondslag om tenslotte een goede uitkomst te mogen verwachten.

Zijn de ouders niet in staat zich een oordeel te vormen over de aanleg en de karaktereigenschappen van het kind, om aan de hand daarvan de keuze van het beroep te overwegen, dan kunnen zij bij deskundigen (psychologen), bureaux van beroepskeuze, zich over die eigenschappen laten voorlichten. Naarmate de aanleg en karaktereigenschappen scherper uitkomen zal het advies nauwkeurig omlijnd of minder scherp omlijnd gegeven kunnen worden.

Veeal is het advies nog vrij ruim. Doch, scherp omlijnd of minder scherp, er is iets van waaruit zij hun overwegingen tot de keuze van het beroep in juiste banen kunnen leiden.

Een van de *mogelijkheidsfactoren* is : Zal het beroep waarvoor het kind aanleg heeft, voldoende kansen bieden om, zodra het gereed is om in het arbeidsproces te worden opgenomen, een bestaansmogelijkheid te verwerven en onder normale omstandigheden ook te behouden ?

Deze mogelijkheidsfactor wordt er m.i. te veel op goed geluk af maar bij genomen, of erger nog : men sluit daarvoor de ogen.

Daarom wil ik over dit deel van de overwegingen bij de beroepskeuze trachten wat meer licht te ontsteken.

In „*Mededelingen*", een publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek, vind ik de volgende gegevens :

In 1948 verlieten 91.530 mannelijke leerlingen het lager onderwijs. Van deze leerlingen wensten 53.697 een inrichting van voortgezet dagonderwijs te volgen.

Van de 53.697 vervolg dagonderwijs verlangende mannelijke leerlingen lieten zich :

22.621 = 42% inschrijven aan een ambachtsschool

20.934) + 10.142 = 58% inschrijven aan een U.L.O. inschrijven aan een H.B.S., Gym., Lyceum e.d.

42% koos dus het beroep van vakarbeider en 58% dat van hoofdarbeider.

(De onderscheiding hoofdarbeider geldt slechts zonder nadere definitie).

In de bedrijven is de verhouding 1 hoofdarbeider op 7 vakarbeiders, dus rond 12% op 88%, reeds een zware belasting op de algemene onkostenrekening.

Het is dus duidelijk dat het aankweken in een verhouding van 58% tegen 42% catastrofale gevolgen zal hebben voor de hoofdarbeiders en het zal voor hen zeer moeilijk, zo niet onmogelijk zijn om straks in het arbeidsproces te worden opgenomen in een, overeenkomstig hun opleiding, passende functie.

Wat betreft de verzadiging van de arbeidsmarkt, verstrekte het Gewestelijk Arbeidsbureau te Rotterdam mij welwillend de volgende gegevens :

Langer dan 6 maanden zonder werk

Geheel werkloze valide arbeiders totaal		Leeftijd				
		19-24 j.	25-39 j.	40-49 j.	50 j. en ouder	Totaal
Metaalindustrie	573	—	1	2	3	6
Ongeschoolden	514	2	11	17	133	163
Kantoorpersoneel	1917	=	24	27	68	119

Deze 6 arbeiders in de metaalindustrie, de 163 ongeschoolden en de 119 kantoorbedienden waren allen meer dan 6 maanden als werkzoekenden ingeschreven. Deze opgave dateert van 28-2-1950.

Aan deze staat zouden moeten worden toegevoegd 1007 arbeiders in de Bouwnijverheid, waarvan er slechts 9 meer dan 6 maanden zonder werk waren, doch omdat in de winter vele schilders en buiten werkende bouwvakarbeiders afhankelijk zijn van het weer zou dat voor het karakter van deze staat een minder juist beeld vormen.

Onder de 573 werkloze arbeiders in de metaalindustrie

zijn *geen* zelfstandige vakbekwame arbeiders. Alle vakbekwame arbeiders, die door omstandigheden van werkgever moesten veranderen, vonden binnen één week een andere werkgever.

Gedurende die tijd was het werkloosheidpercentage in het Gewest Rotterdam iets minder dan 3%, welk percentage heel normaal is.

In diezelfde tijd was de vraag naar arbeidskrachten eveneens normaal. Werkloos waren dus alleen 573 niet-zelfstandige arbeiders en 1917 ongeschoolden. Echter onder de 514 werkloze kantoorbedienden zijn volkomen volwaardige arbeidskrachten, die tevergeefs werk zoeken.

514, en dat al terwijl de vraag naar arbeidskrachten normaal is! Wat moet dat worden als de vraag naar arbeidskrachten niet meer normaal is? Weet U wat er dan gebeurt? Thans zijn er onder de 19- tot 24-jarigen geen werkzoekenden; van 50 jaar en ouder zijn er reeds 68 meer dan een half jaar zonder werk. Maar dan? Dan gaat men bezuinigen op de „onkostenrekening" door jongeren voor ouderen en vrouwelijk voor mannelijk personeel aan te stellen en het aantal „onproductieven" te ontslaan.

Het is bekend dat alle ouders gaarne hun jongen die opleiding geven die de mogelijkheid inhoudt, dat hij op een hogere sport van de maatschappelijke ladder komt te staan dan zijzelf bereikten.

Maar laten zij daarbij dit bedenken: Als zij voor hun kinderen een opleiding wensen die slechts een geringe kans oplevert dat zij op dat intellectuele peil een positie kunnen verwerven overeenkomstig die opleiding, dan is de kans zeer groot dat zij te groot zullen zijn voor een servet en te klein voor een tafellaken, m.a.w.: het einddoel overeenkomstig hun studie kunnen slechts weinigen bereiken, de overigen, die elders ondergebracht moeten worden zijn dan veel minder geschikt om daarna nog volwaardig vakman te worden. Een door en door vakbekwame arbeider, die tot in zijn vingertoppen de finesses van zijn vak beheerst is alleen hij, die van zijn jeugd af in het vak is opgegroeid.

Beseft U de ernst van de beroepskeuze?

Enerzijds de aanleg van het kind: meer of minder intelligent;

anderzijds de opneming in het arbeidsproces:

a Veel behoefte aan door en door vakbekwame arbeiders,

b Veel minder plaatsingsmogelijkheid voor meer ontwikkelden.

In dezelfde „Mededelingen" van het Centraal Bureau voor de Statistiek treft men ook dit aan:

In 1948 slaagde slechts 40% van de U.L.O. leerlingen, die zich aan het begin van de cursus hadden laten inschrijven, voor het eindexamen. Dit is geen bijzonder slecht jaar. De andere jaarcijfers ontlopen elkaar niet veel.

Is men niet te spoedig geneigd het kind „te laten leren?"

De conclusie, welke uit bovenstaande gegevens valt af te leiden is niet zo ingewikkeld.

1. *De opleiding in de vakarbeiders beroepen zal veel meer mogelijkheid bieden tot het bereiken van het gestelde doel.*
2. *De direct van de lagere school af opgeleide jongen heeft veel meer kansen een volwaardige vakman te worden en heeft zich de beste kansen geschapen om in een periode van werkloosheid niet uit het arbeidsproces te worden gestoten.*
3. *Heeft een jongen aanleg voor vakarbeid dan zal hij daarin ook de meeste levensvreugde vinden.*

Vele opleidingsmogelijkheden voor handvaardigheidsberoepen zijn algemeen bekend. Als de bekendste noem ik slechts:

mach.bankwerker, instrumentmaker, electriciën, timmerman, meubelmaker, enz.

Wat mij altijd is opgevallen is dat vele daarvan een werkkring vinden in de scheepsbouwbedrijven, zonder nochtans enige kennis van een schip te hebben.

In Rotterdam heeft men deze moeilijkheid opgelost door een speciale school voor de Scheepsbouw te stichten. Daar wordt niet alleen opgeleid tot scheepsbouwer (op de werven ijzerwerker genoemd) een vak dat tot dusver vrijwel aan de aandacht van de scholen was ontgaan, maar ook tot scheepsbeschieter, scheepselectriciën, mach. bankwerker, lichtmetaal bewerker (aluminium meubelmaker) scheepspijpfitter, autogeen- en electrisch lasser. De gehele opleiding is gericht op een werkkring in de scheepsbouw.

Voor alle vakken geldt dit: de leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de in de scheepsbouw gebruikelijke vakterminologie. De scheepsbouwer en -beschieter worden de beginselen van het uitslaan op de spantenvloer en het lezen van scheepsbouwkundige tekeningen bijgebracht.

Ook voor de overige genoemde beroepen als mach.bankwerker, electriciën, plaatwerker e.a. is een gespecialiseerde opleiding alleszins verantwoord. Men denke slechts aan de buitenbankwerker, de theorie in het uitzichten van de schroefas, het stellen van de machines, voor de electriciëns het werken op staal, de waterdichtheid, het doorvoeren van kabelwerk, om maar enkele punten van deze speciale opleidingen te noemen.

Bovendien, de scheepsbouwkundige opleiding is veelzijdiger dan men, oppervlakkig beoordeeld, zou veronderstellen. Deze opleiding biedt inderdaad veel meer mogelijkheden.

Ik zal dit met een voorbeeld illustreren:

Iemand die in het bezit is van het getuigschrift scheepsbeschieten en van het diploma lichtmetaal bewerken (dus dat van aluminium meubelmaken) kan zonder bezwaar werk vinden in de vliegtuigbouw en in de carrosseriebouw. Immers, zij zijn geheel vertrouwd geraakt met het gebogen vlak in alle richtingen. De leerling is met zijn technisch denken in die richting opgegroeid. Telkens weer en overal ontmoette hij dat gebogen vlak. Dit is een niet te onderschatten voordeel. Elke arbeider die op latere leeftijd met dit begrip te maken krijgt, blijft daarmede worstelen. Ook de grote meubelmakerijen hebben veel te maken met de scheepsbetimmeringen.

Dit overdenkende, meen ik dat Rotterdam een belangrijke stap gedaan heeft om de opleiding in de scheepsbouw meer tot zijn recht te laten komen. Ons volk is altijd een volk geweest van zeevaarders en scheepsbouwers. Genieten we niet als zodanig overal ter wereld bekendheid?

Daarom geef ik aan alle ouders in Rotterdam en omstreken, die jongens hebben welke voor de beroepskeuze staan, in overweging, met deze opleiding nader kennis te maken. De school is gevestigd Oranjeboomstraat 298 te Rotterdam-Zuid en gemakkelijk te bereiken met de tramlijnen 2, 3, 9, 12 en per trein tot de halte Feijenoord.

I. H. van Schelven

GOEDE LECTUUR

Nu voor velen de schoonmaak voorbij of bijna voorbij is (daaraan ontkomt niemand, dat is nu eenmaal iets echt Hollands) richten wij ons tot U met het vriendelijke verzoek om geschikte lectuur af te staan voor onze jongens op de bedrijfsschool.

De schoonmaak, die onvermijdelijk het leeghalen van kasten enz. met zich meebrengt heeft ons op het idee gebracht dat er daardoor wellicht bij U wat jaargangen van tijdschriften voor de dag zijn gekomen die U misschien de verzuchting hebben doen slaken: „Laten we die nu maar eens wegdoen!" Maar als U dan de daad bij het woord zou voegen zou dit erg jammer zijn, want al zou U geen waarde meer hechten aan die lectuur, ze kan dan juist nog wel buitengewoon geschikt zijn voor onze jongens.

Door die lectuur aan ons af te staan doet U een goed werk, waarvoor de jongens U dankbaar zullen zijn.

Lectuur voor de jeugd is van zeer groot belang en wanneer wij hen, door Uw medewerking, iets goeds kunnen verschaffen hebt U een belangrijk steentje bijgedragen aan de opvoedende en onderwijzende taak die wij, ouderen, in alle opzichten hebben te vervullen tegenover de jeugd.

Wij hopen en vertrouwen dat ons beroep op U niet tevergeefs zal zijn geweest. Laat het ons even weten indien U iets voor ons heeft, wij zijn, ook voor de kleinste bijdrage, dankbaar.

J.L.

MODELBOUW

MODELBOUWCLUB W.E.K.

Bij het ingaan van de zomermaanden is de modelbouw in het bedrijf stopgezet. Dat wil niet zeggen dat we dan niet met onze liefhebberij doorgaan. Integendeel; wat we maar enigszins thuis kunnen maken, maken we! Zelfs de kortste tijd die we ter beschikking hebben wordt goed besteed.

In September gaan we weer verder met onderdelen, die machinaal bewerkt moeten worden. Maar natuurlijk blijven wij U, ook gedurende de zomermaanden, met raad en daad ter zijde staan.

Wanneer men door b.v. slecht weer niet naar buiten kan, wat kan men dan fijn aan een model werken! Door elke dag iets te doen ziet men het groeien en wij, zowel als Uw bestuur, zien met belangstelling uit naar wat U, na de maanden van stilstand in het bedrijf voor wat de modelbouw betreft, zult laten zien.

Waarschijnlijk komt er een grote tentoonstelling van modelbouw en andere werkstukken die in verband staan met de vrije tijd besteding. Laten wij ons best doen om daar met onze Modelbouwclub goed voor de dag te komen. Wij moeten laten zien dat de tijd die besteed wordt aan modelbouw en knutselwerk heel wat meer betekent en meer voldoening schenkt dan nutteloos op straat doorgebrachte tijd.

Vrienden, laat Uw fantasie werken, neemt initiatief, maakt iets. Wat zijn er niet uit simpele ideeën prachtige en nuttige dingen naar voren gekomen. Kijkt eens naar de eerste stoommachine, kijkt eens naar de automobiel van 35 jaar terug, of naar de werktuigen in de werkplaats van vroeger en nu, het verschil tussen de draaibeitels en frezen van 35 jaar, ja zelfs van 10 jaar geleden. De ouderen onder ons weten nog heel goed dat vroeger van een versleten vierkante vijl een draaibeitel werd gemaakt.

Alles staat in het teken van de ontwikkeling. Wat is er in de tijd van Jules Verne gelachen om zijn rijke fantasie en ziet nu eens hoeveel daarvan werkelijkheid geworden is. Gekscherend wordt er over naar de maan vliegen gesproken, maar toch zijn er geleerde mannen die daar een ernstige studie van maken. Daarom is het nuttig zo nu en dan eens een blik terug te werpen.

Of de mensheid nu veel gelukkiger is geworden is een andere kwestie; het ligt er maar aan wat de mensheid er zelf van maakt. Als over de *gehele wereld* de technische ontwikkeling dienstbaar werd gemaakt aan de mensheid, ja, dan zag het er op onze aardbol heel anders uit. Genoeg hierover. Het staat in ieder geval vast dat de ontwikkeling niet is tegen te houden. In de middeleeuwen, in de tijd van de gilden, is dit wel geprobeerd, maar het strafte zichzelf, want zo'n streven is nu eenmaal in strijd met de menselijke natuur. Een normaal denkend mens zal altijd trachten het bestaande te verbeteren. Waarmee we maar bedoelen dat we onze hersenen moeten laten werken en moeten nadenken bij alles wat we doen en logisch daarnaar handelen. Wij dienen ons steeds af te vragen: hoe en waarom? Laten we onze hersens niet vermoeien met onbelangrijke kwesties betreffende b.v. voetbalwedstrijden. Wat maakt het nu uit of Ajax, Blauw-Wit of Limburgia landskampioen is. Veel belangrijker is het zich af te vragen: Wat moet ik doen om *een goed vakman* te worden? Begrijpt het goed: sport is goed en noodzakelijk om het lichaam fit en de geest helder te houden, mits men ze zelf beoefent en er dus niet alleen over kletst! Werken en zich ontwikkelen blijft echter *hoofdzaak*, en dat niet alleen op technisch, maar ook op sociaal, economisch en cultureel terrein. Ook dit is van zeer veel belang, vooral in deze tijd van ontwikkeling. Hierover meer te vertellen behoort echter niet tot het bestek van dit artikel. Laten we daarom terugkeren tot de modelbouw.

De modelbouw van vliegtuigen heeft in de laatste jaren een enorme omvang aangenomen, de belangstelling op dit gebied is groot en uit modellen ontspringen zo vaak nieuwe ideeën, die het levenssap zijn voor de nog jonge luchtvaarttechniek. Zo is het ook op het gebied van de radio, de televisie, de scheepvaart, enz. Men kan hieruit zien hoe belangrijk modelbouw is. Degenen die zich hierop toeleggen kijken verder dan hun neus lang is en zij zijn zo verstandig hun vrije tijd goed en nuttig te besteden en waardering te hebben voor het werk van anderen. Hebt U al eens gedacht aan het werk dat over de gehele wereld in laboratoriums wordt verricht, waar geen uren, doch maanden en soms zelfs nog langer wordt gewerkt en geëxperimenteerd aan b.v. een druppel olie? Zo'n onbelangrijk uitziende druppel olie vergt al die arbeid, al die nauwkeurige berekeningen en onderzoekingen omdat hij belangrijk is voor b.v. de snelheid op de wrijvingspunten van de moderne motoren.

Tot besluit dit, vrienden: Toont belangstelling voor alles wat er om U heen gebeurt. Schudt elke onverschilligheid, de gesel van deze tijd, van U af. Die onverschilligheid heeft weliswaar een oorzaak, maar hij dient toch overwonnen te worden willen we onze plaats in de wereld, vooral wat het produceren van kwaliteitsproducten betreft, behouden en uitbreiden, want daarvan is een groot deel van onze welstand afhankelijk.

J.L.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Secr.: M. P. v. d. Borden, Groen van Prinstererstraat 51b, Rotterdam-N

Rectificatie

Tot de leden van het bestuur behoort ook de heer M. Amoureus. In ons vorig maandblad was in het bericht over de nieuwe samenstelling van het bestuur verzuimd zijn naam te vermelden.

Huisvlijttentoonstelling

Reeds thans brengen wij onder de aandacht van de leden, dat het in de bedoeling ligt om in het voorjaar 1951 een huisvlijttentoonstelling te organiseren.

Vanzelfsprekend hebben wij voor een dergelijke tentoonstelling de volle medewerking van onze leden nodig. Het is ons bekend, dat velen de lange winteravonden nuttig besteden. Bij het bestuur is de gedachte naar voren gekomen om aan de resultaten van de huisvlijt meer bekendheid te geven door het houden van een tentoonstelling, waaraan iedereen kan deelnemen, lid of geen lid van W.E.K. Men moet echter werkzaam zijn bij de R.D.M. of N.W. Ook de vrouwen van de mannen, die bij onze maatschappij werken, kunnen haar medewerking verlenen.

Een dergelijke tentoonstelling kan van alles bevatten, b.v. teken-, schilder- en houtsnijwerk, kunstsmeedwerk, dameshandwerken, foto's, kortom alles wat met huisvlijt te maken heeft.

Teneinde een en ander nog aantrekkelijker te maken zal aan de tentoonstelling een bazaar verbonden worden, waarvan de opbrengst ten bate van onze zieke leden komt.

Op één en ander komen wij nog nader terug. Wij zitten echter met een moeilijkheid:

Een naam voor deze tentoonstelling hebben wij nog niet.

Weet U misschien een passende naam?

Inzendingen vóór 1 Augustus 1950 aan de redactie onder het motto, „Huisvlijttentoonstelling".

De inzender van de naam, die naar het oordeel van de redactie het best op de tentoonstelling van toepassing is zal worden beloond met ƒ 2,50.

W.E.K.-club voor houders van aquariums

Deze club is Zaterdag 10 Juni met 9 leden opgericht.
Het bestuur is samengesteld als volgt :
Voorzitter : C. Vermeer (Boorder-draaierij)
Secretaris-Penningmeester : J. J. Dortmond, Bonaventurastraat 110 b, Rotterdam (Magazijn Werktuigbouw)

Excursies naar Hr Ms „Karel Doorman"

Hr Ms „Karel Doorman" is voor een beperkt aantal leden te bezichtigen op :

Zaterdag	22 Juli	te 13.30 uur
„	29 Juli	te 13.30 „
„	5 Aug.	te 13.30 „
„	5 Aug.	te 15.30 „
„	12 Aug.	te 13.30 „

De excursies zullen 1½ à 2 uur duren.
Het schip ligt bij de oude werf van Wilton, Delfshaven.
Plaats van samenkomst Pelgrimsdwarsstraat.
Kaartjes à ƒ 0,15 zijn van 3 Juli af verkrijgbaar bij het bestuur van de Reisclub en bij het hoofdbestuur.

Rectificatie : In ons vorig nummer staat aan het hoofd van ons artikel op bladz. 6 „Ons zevende jaarfeest", vanzelfsprekend moet dit „Ons zesde jaarfeest" zijn.

Vacantiefoto-wedstrijd

In ons vorig blad gaven wij een beschrijving van deze wedstrijd met de voorwaarden die daaraan zijn verbonden, waarbij wij o.a. meedeelden dat iedere ingezonden foto moet worden voorzien van een motto en van datum en plaats van opname.

Voor het behoud van de foto raden wij U aan om deze gegevens niet met potlood op de achterzijde van de foto te schrijven, maar hiervoor pen en inkt te gebruiken. Een potloodpunt drukt meestal in het papier waardoor er aan de beeldzijde bobbeltjes ontstaan die niet alleen voor de foto, maar ook voor de reproductie, nadelig kunnen zijn.

In ons Juli-nummer zullen wij de namen van de juryleden, die over de inzendingen hun uitspraak zullen doen, bekend maken.

De prijzen die worden uitgeloofd zullen wij in het Augustusnummer publiceren.

Wij hopen dat er voor deze fotowedstrijd voldoende animo onder de leden zal zijn en zien met belangstelling de inzendingen tegemoet.

Redactie

REIZEN

REISCLUB W.E.K.

Dagtocht op 18 Juli naar Montferland

Vertrektijden :	7 uur	30	van	Koemarkt, Schiedam
	7 „	30	„	Rondoplein, Heijplaat
	7 „	45	„	Pleinweg, hoek Wolphaertsbocht
	8 „	00	„	Rochussenstraat bij het G.E.B.-gebouw

Dagtocht op 27 Juli naar Giethoorn

Vertrektijden :	7 uur	00	van	Koemarkt, Schiedam
	7 „	00	„	Rondoplein, Heijplaat
	7 „	15	„	Pleinweg, hoek Wolphaertsbocht
	7 „	30	„	Rochussenstraat bij het G.E.B.-gebouw

Allen, die deelnemen aan deze reizen, krijgen een kaart waarop de tijd en plaats van vertrek en het plaatsnummer in de bus vermeld staan.

Het verdere verloop der reizen wordt in de bussen bekendgemaakt.

Zorgt U er voor op tijd aanwezig te zijn, dan komt de rest in orde, maar vergeet vooral niet dat de reizen niet kunnen slagen zonder Uw volle medewerking.

Laten we afspreken er een paar fijne dagen van te maken.

Bestuur Reisclub

ZWEMMEN

Openingswedstrijden op 27 Mei j.l.

Onder zeer ongunstige weersomstandigheden werden op Zaterdag 27 Mei j.l. in het zwembad de onderlinge wedstrijden gezwommen.

Nadat de voorzitter deze middag met een kort woord van welkom had ingeleid werd onze vlag door Joop van Gelder, één van onze jeugdleden ontplooid, die daarbij tot slot een gedicht voordroeg. Daarna ging onze vlag omhoog.

De wedstrijdleider de heer Delwel gaf toen het teken met de wedstrijden te beginnen. In die wedstrijden maakten verscheidene van onze leden een goede beurt.

Vervolgens speelde ons polo-zevental een wedstrijd tegen L.A.C., die wij met 2-4 verloren. Na afwerking van het programma werden door de heer J. Ambachtsheer, in de kleine zaal van Courzand, de prijzen uitgereikt, waarna de heer Muilman een kort woord tot de leden richtte en daarbij vooral de jeugd aanspoorde hun best te doen.

Attentie leden zwemclub

Daar verschillende verenigingen op de Heyplaat op Dinsdagavond hun clubavond houden is ons verzocht om gedurende de zomermaanden deze avond voor hen vrij te laten, aan welk verzoek wij hebben voldaan.

Onze cluburen zijn nu :

Maandagavond	van 7.00 — 8.00 uur
Zaterdagmiddag	van 2.00 — 5.30 uur

De tijden waarop buiten clubverband kan worden gezwommen kan men bij de badmeester te weten komen.

Polo

Ons heren zevental speelde op Dinsdag 6 Juni een wedstrijd tegen V.Z.C. in Vlaardingen en won met 5-2; op Donderdag 8 Juni werd tegen Sparta te Krimpen a/d Lek gespeeld, doch toen werd met 3-4 verloren.

Deze wedstrijden werden voor de competitie gespeeld.

Op 26 Mei heeft in het zwembad een personeelsuitbreiding plaatsgevonden. Mevr. Wessels is toen n.l. in dienst getreden als badjuffrouw. De zwemclub W.E.K. feliciteert de familie Wessels met deze aanstelling.

C. v.d. E., Voorz.

KLAVERJASSEN

Hieronder volgen de competitiestanden van de Bedrijfs - Klaverjas-Bond, bijgewerkt tot en met 3 Juni 1950.

Ere-afdeling :

	gesp.	punten	
W.E.K. 1	16	298536	t/m 7.6. '50)
De Maas	15	278287	
Oranjeboom	15	276826	
V.B.	15	273410	
D.W.U.	15	272149	
R.E.T.	15	267810	t/m 7.6. '50)
Shell	14	259055	
Van Nelle	14	256727	
Jansse	14	247237	
S.S.A.V.R.	13	234727	

Reserve 1e klas B:

W.E.K. 2	13	252880	(t/m 7.6. '50)
Hagero 2	13	232281	(t/m 7.6. '50)
Gozaro 2	12	219871	
R.E.T. 7	11	206233	
G.V.M.D.	11	203392	
Galak 2	12	200769	
Jansse 2	11	195472	
S.S.A.V.R. 2	9	171603	

Reserve 1e klas C:

W.E.K. 3	12	224135	(t/m 7.6. '50)
P.H.M. 3	12	221493	
Van Berkel 3	12	217719	
G.L.Z. 2	12	212523	(t/m 7.6. '50)
Shell 2	11	203751	
Van Nelle 2	11	200488	
V.B. 2	11	196256	

Zoals men ziet staat W.E.K. er uitstekend voor; het kampioenschap kan ons 2e en 3e tiental practisch niet meer ontgaan. Gespeeld moet nog worden: W.E.K. 2-R.E.T. 7 en W.E.K. 3-Van Nelle 2.

In de Ere-afdeling staat W.E.K. 1 er beter voor dan ooit tevoren. Hier moet nog gespeeld worden: D.W.U.-W.E.K. 1 en W.E.K. 1-De Maas.

In de volgende Wekker hopen we W.E.K. drievoudig kampioen te kunnen noemen.

A.J.K.

TAFELTENNISCLUB

De leden en supporters van onze tafeltennisclub deel ik mede dat het speelseizoen tot begin September a.s. gesloten is.

Er zal tijdig in De Wekker bekend worden gemaakt wanneer weer zal worden gestart.

Met sportgroeten
T.V.
Secr. T.T.C. W.E.K.

VAN EEN DWAZE HUISVADER

EN:

KUN JE NOG TELLEN,
TEL DAN MEE!

Heeft U ooit gehoord van een huisvader, die op geen stukken na wist hoeveel kinderen hij had, hoeveel kamers er in zijn huis waren, hoeveel loon hij verdiende en hoeveel geld hij op zak had? Een huisvader, die dat niet wist, omdat hij niet kon tellen en er ook geen zin in had?

Dat is onzin, zult U opmerken en inderdaad, een man, die niet kan tellen zou voor vreemdsoortige moeilijkheden komen te staan in het leven. Als er een kind wegliep zou hij het — als hij er tenminste veel had — niet eens dadelijk merken. Hoe zou hij ooit zijn huis behoorlijk kunnen inrichten als hij niet wist hoeveel kamers er waren en als hij zich daarvoor niet interesseerde? Hoe kon hij zijn gezin financieel in evenwicht houden als hij niet eens wist hoeveel hij verdiende.....

Te dwaas om los te lopen — maar toch moesten wij U even dit onmogelijke geval voor ogen toveren. Want als U aan die rare huisvader denkt, die zijn eigen gezin niet eens kende, begrijpt U meteen waarom volkstellingen zo belangrijk zijn. Zoals die papa precies moet weten hoe zijn huisgezin er voor staat, wanneer Jantje naar school moet, wat Pietje moet worden, of Klaasje een nieuw bed moet hebben, enfin, een juist overzicht moet hebben, zo moet ook de regering van een land precies weten, hoeveel mensen er wonen, wat ze voor hun broodje doen, hoe ze wonen, hoe groot de huishoudens zijn, hoeveel mannen er zijn en hoeveel vrouwen, welke godsdienst ze hebben, hoe zij naar hun werk reizen en hoeveel gestudeerden er zijn. Een regering moet dat weten, ze moet met al die dingen op de een of andere manier rekening houden. Daarom moet ze — precies zoals een winkelier dat ook doet — inventaris gaan opmaken. Precies nagaan, wat ze zoal in haar „winkeltje" heeft. En dat kan alleen door middel van tellingen.

Die tellingen zijn niets nieuws. Ze zijn zelfs nog heel wat ouder dan de spreekwoordelijke weg naar Rome. Duizenden jaren voor het begin van onze jaartelling trommelden de vorsten van Egypte, Perzië en China bijvoorbeeld hun mensen al bij elkaar om ze te tellen. De bekendste telling is die van Keizer Augustus, toen — zoals de Bijbel verhaalt — Jozef en Maria naar Bethlehem moesten komen.

Maar dat is lang geleden, en de Volkstelling van 1947 (de twaalfde, die er in ons land gehouden is) ligt ons nog heel wat verser in het geheugen. In Mei 1947 zijn 70.000 tellers over het land uitgezwermd, huis aan huis hebben ze de gegevens verzameld en die zijn alle terecht gekomen op het Centraal Bureau voor de Statistiek. Met de uitwerking van deze telling zijn ruim 600 manjaren gemoeid geweest, terwijl de kosten ongeveer 3 millioen gulden bedroegen, d.w.z. plm 30 cent per inwoner. Slechts met behulp van de modernste machines kon het omvangrijke materiaal binnen redelijke termijn bewerkt worden. En omvangrijk was het. Want stapelt men het materiaal op elkaar, dan bereikt het een hoogte van 2000 meter, d.w.z. 18 domtorens boven elkaar en — nu wij toch bezig zijn — als men het telmateriaal naast elkaar legde zou men een reep papier krijgen van Amsterdam tot Kaapstad!

Maar dergelijke fantastische dingen heeft men niet gedaan met het met veel moeite verkregen materiaal. De gegevens zijn op het Centraal Bureau voor Statistiek omgezet in streepjes op individuele ponskaarten.

In totaal zijn er 320 millioen streepjes gezet om aan te geven, welke kenmerken op ieder mens en op iedere woning van toepassing waren. Toen zijn deze kaarten door volkomen automatische machines geponst in een tempo van 3 à 4000 per uur. Daarna waren ze geschikt voor de talrijke machinale sorteringen en tellingen, die nodig waren om de verschillende tabellen samen te stellen. In Augustus 1947 kwamen de eerste uitkomsten los en toen in Januari van dit jaar de laatste totaalcijfers beschikbaar kwamen, waren ruim 40.000 tabellen gepubliceerd van gemeenten, provincies en het Rijk.

Ja maar, zult U misschien mopperen, waar is al dat tellen en al die moeite nu eigenlijk goed voor? Waarom moet het zo veel geld kosten en waar is het voor nodig dat men het naadje van de kous weet? Zou het niet voldoende zijn als de regering weet dat er zo en zo veel mensen in Nederland wonen?

Nee, beslist niet. De cijferverzamelaars, oftewel de statistici verzamelen niet zoveel cijfers en gegevens, omdat ze het zelf zo prettig vinden of niets beters te doen hebben. Het zijn de overheid, de wetenschap en het bedrijfsleven vooral, die al die verzamelde gegevens hard nodig hebben en hoe secuurder en preciezer, hoe liever.

Dat de overheid precies haar Pappenheimers wil kennen is wel duidelijk. Een gemeentebestuur, dat naar beste vermogen voor het welzijn van de inwoners van een stad wil zorgen, moet precies weten hoeveel mensen er wonen, hoe groot de woningnood is, wat de speciale problemen in haar gemeente zijn, hoe de beroepen verdeeld zijn, in het kort gezegd, zij moet weten, hoe de structuur, de opbouw van haar gemeente is. Zo is dat ook in groter verband: de bestuurders moeten weten hoe de aan haar zorg toevertrouwde bevolking is samengesteld. Pas wanneer een juiste „inventaris" is opgemaakt van de bestaande toestand kan men op verantwoorde wijze gaan bouwen, uitbreiden, verbeteren en voorzieningen treffen.

Voor alle openbare voorzieningen is het nodig, dat men weet, hoe de verschillende bevolkingsgroepen naar sociale klasse of leeftijd verdeeld zijn. In een overwegend „jonge" stad zal men bijv. niet zoveel tehuizen voor ouden van dagen zetten als in een gemeente met veel oude mensen. Als uit de telling blijkt dat er in een bepaalde stad veel ongeschoolde arbeiders zijn zal men bij de bouw van scholen enz. daar rekening mee kunnen houden. Zo kunnen op grond van dorre cijfers tal van nuttige en verantwoorde maatregelen genomen worden. Men behoeft niet af te gaan op vage gissingen en veronderstellingen, maar kan nuchter de hand houden aan het vergaarde materiaal, dat een scherp beeld, als het ware een Röntgenfoto, van de bevolkingssamenstelling toont. Uit de

leeftijdsopbouw van bepaalde beroepsgroepen kan men afleiden wat men in de toekomst kan verwachten van de omvang van deze groepen. Hoeveel bankwerkers zullen er over vijf jaar zijn? Biedt het timmervak voor de komende jaren veel mogelijkheden? Zal er in de eerste drie jaar meer vraag naar administratief personeel komen? Honderden vragen, waarop men een vrij goed antwoord kan geven op grond van de tellingen en waarmee men dan rekening kan houden. Want regeren is nog steeds vooruitzien en geen enkel bestuurder mag van de ene dag klakkeloos in de andere leven. Ook de leiding van een bedrijf mag dat niet en ook zij kan — via de z.g. marktanalyse — een nuttig gebruik maken van de resultaten van de tellingen.

Als zij haar bedrijf wil uitbreiden zal zij eerst nagaan of die uitbreiding verantwoord geacht kan worden. Als zij ergens een nieuwe fabriek wil beginnen zal het bedrijf precies de samenstelling van de voorhanden arbeiders in die streek bestuderen. Zij zal rekening houden met de koopkracht van het volk en de voorkeur voor bepaalde producten. Algemene tellingen en in het bijzonder een bedrijfstelling zijn dan ook vooral in verband met de zo nodige industrialisatie van ons land zeer nuttig.

In October van dit jaar zal een algemene bedrijfstelling gehouden worden, aangezien die in 1947 niet, zoals in 1930, aan de volkstelling gekoppeld was. Ook zal er een algemene landbouwtelling plaats vinden. U ziet: de statistici zitten niet stil en hun werk heeft een voortreffelijk doel. Ze kennen de waarheid van de dichtregel:

„In het verleden ligt het heden, *in het Nu wat worden zal*".

MET W.E.K. NAAR DE BOSSEN

Begunstigd door het fraaie weer vond Zaterdagmiddag 17 Juni j.l. de traditionele W.E.K.-tocht plaats, ditmaal per touringcar naar de bossen in de omgeving van Breda.

Niet minder dan 413 personen namen aan deze reis deel. De 11 autobussen die nodig waren om dit grote aantal deelnemers te vervoeren trokken alom belangstelling.

Om even 3 uur vertrokken we van de laatste halte, de Vlaskade en in een prettige stemming koersten we met een rustig gangetje naar Brabant.

Na een prachtige rondrit langs en door het Liesbos en na een tocht door het eveneens prachtige Mastbos in de omgeving van Breda, waarbij volop van de rijke natuur werd genoten, werd het eindpunt, het natuurbad „De Warande" nabij Oosterhout, om ca 5 uur bereikt. Hier kregen we de gelegenheid om ons tot 8 uur te vermaken en kon ieder op eigen manier zich op de een of andere wijze verpozen.

En..... er was volop gelegenheid!

Dit prachtige natuurbad, door zijn schitterende ligging omgetoverd in een sprookjesoord, heeft W.E.K. een drietal heerlijke uurtjes bezorgd.

Er was een strand, men kon zwemmen, roeien en kanoën. Er was een speeltuin, waarin de jongeren zich konden vermaken.

Een prachtig aangelegde wandelweg, slingerend tussen de beboste omgeving, gaf de wandelaar gelegenheid om het gehele gebied te doorkruisen. Zitbankjes zorgden voor de nodige rust, doch ook op het gras, in het bos en aan de waterkant konden we ons neervlijen.

Wilden we zonder dit alles toch genieten, alleen maar zien, dan was daar het terras met zijn gezellige zitjes, vanwaar we het gehele terrein konden overzien.

Een gedeelte van W.E.K.'s amusementsorkest zorgde voor prettige en melodieuze muziek (wat kunnen ze dat toch fijn hé!) en via de versterkers galmden de tonen over het water en drongen door tot in het bos.

Er werd gedanst en gezongen, er was vrolijkheid.

Veel te gauw kwam het vertrek, want hier hadden we graag dagen kunnen vertoeven zonder er genoeg van te krijgen. Maar tijd is tijd en om kwart over acht werd de terugreis aanvaard.

Na een nogal vrij ruim oponthoud door een nalatigheid in de brandstofvoorziening, even buiten Terheyden, kwamen we om ca half 11 in Rotterdam terug en behoorde deze geweldige tocht weer tot het verleden.

Hulde aan de organisatoren van „Met W.E.K. naar de bossen" want deze trip was in alle opzichten voortreffelijk.

Het gezegde: Wat W.E.K. doet, is altijd goed! is zeer zeker hierbij van toepassing.

Jammer was het dat onze voorzitter, de heer Dinkelaar, niet aanwezig kon zijn. Wekenlang had hij gewacht om voor een breukoperatie in het ziekenhuis te worden opgenomen en juist op deze dag moest hij, inplaats van naar de bossen, naar bed!!

Wij wensen hem van deze plaats af van harte beterschap en hopen dat hij spoedig gezond en wel zijn taak zal kunnen hervatten.

B.B.

DANKBETUIGING

Sanatorium „Heijplaat"
Zaal 7
Poortugaal

15 Mei 1950

Op Donderdag 11 Mei werden we verrast door een mededeling van de hoofdzuster dat er in de avonduren door de Irene-Brigade enige ontspanning gebracht zou worden. Wât het precies worden zou wist ze nog niet.

Voor mij als R.D.M.-er was de verrassing nog groter toen ik die avond baas Spek zag verschijnen, die de optredenden inleidde en ons de diverse speelgroepjes voorstelde. Daarna werd in een vlot tempo een non-stop programma opgevoerd dat bij alle patiënten hier zeer in de smaak viel. Ook het personeel van de inrichting was vol lof over de opvoeringen.

Namens alle patienten dank ik de optredenden van harte voor het door hen in hun vrije tijd gebodene. De patienten die hier het langst verpleegd worden waren het er onder elkaar over eens dat, wat W.E.K. die avond geboden had, het beste was dat zij in hun verplegingsoord gehoord en gezien hadden.

J. W. M. v.d. Ende.

DANKBETUIGING

Mede namens mijn echtgenote en kinderen betuig ik bij deze van harte mijn dank voor de taart, die wij van het bestuur van W.E.K. bij ons 25-jarig huwelijksfeest mochten ontvangen.

Tevens danken wij het bestuur en de leden van de biljartclub, die ons eveneens verrasten met een heerlijke taart.

Met W.E.K.-groet,
A. Scheurwater-Pijl.

AFSCHEID

Op 13 Mei 1950 verliet de heer

M. van WOLFEREN

klinker van beroep, geboren 13 Mei 1885 en wonende Bas Jungeriusstraat 242 b, Rotterdam, met pensioen de R.D.M., waar hij van 7 April 1911 af, met enige onderbreking, werkzaam was.